

V mene Boha Otca i Syna i Ducha svätého. Amen

Vitajte v chráme Božom vo Štvrtú nedeľu po Svätej Trojici. Téma tejto nedele znie: Milosrdenstvo a odpustenie. V týchto dvoch slovách je zhustený hlavný odkaz Pána Boha, čo od nás očakáva a čo nám dáva.

Nie nám, Hospodine, nie nám, ale menu svojmu daj česť, pre svoje milosrdenstvo a pre svoju pravdu. Amen

1 M 50,15-21: „Keď si Jozefovi bratia uvedomili, že ich otec je mŕtvy, povedali si: „Len aby Jozef na nás nezanevrel a neodplácal sa nám za všetko, čo sme mu vykonali.“ Preto mu odkázali: „Tvoj otec pred smrťou prikázal: „Povedzte Jozefovi toto: Odpusť, prosím, svojim bratom prestúpenie a hriech, lebo spáchali na tebe zločin.“ Odpusť teda, prosím, služobníkom Boha tvojho otca to prestúpenie.“ Jozef sa nad ich odkazom rozplakal. Potom prišli za ním sami bratia, padli pred ním a vraveli: „Tu sme, budeme ti otrokmi!“ Jozef im však odvetil: „Nebojte sa! Som tu azda namiesto Boha? Vy ste proti mne osnovali zlo, Boh to však obrátil na dobro, takže učinil, čo je dnes: zachoval pri živote mnohých ľudí. Teraz sa už nebojte! Ja budem živiť vás i vaše deti.“ Tak ich utešoval a vládne sa im prihováral.“

Milí bratia a sestry v Kristovi Ježišovi!

Prečítali sme si záver známeho biblického príbehu. Príbeh o Jozefovi v Egypte považujem v Biblii za jeden z najkrajších. Je to príbeh o obyčajných ľuďoch, ich obyčajných starostiach a radoostiach, obyčajných reakciách. A predsa je to príbeh neobyčajný až natoľko, že patrí k najdôležitejším príbehom Biblie. Je to tak preto, lebo do obyčajných okolností života ľudí vstupoval Pán Boh. Pozrime sa bližšie, čím by nás tento príbeh mohol poučiť.

Ako prvé si chcem všimnúť takú samozrejmu vec akou je smrť. Smrť, ktorá patrí k ľudskému životu. Úryvok z Písma, ktorý sme čítali začína spomienkou na Jákobovu smrť. Jákob, novým menom Izrael, je jeden z troch najvýznamnejších patriarchov Izraelského národa. Tento Jákob vedený múdrosťou života rátal s tým, že zomrie. Preto si pred smrťou zavolať svojich synov a každého osobitne požehnal požehnaním od Hospodina.

Prvé poučenie z príbehu by sme mohli prijať práve v tom, aby sme celkom prirodzene a samozrejme vo svojom živote rákali s tým, že raz umrieme. Možno je to pre niekoho zvláštne, že to zdôrazňujem. Ale pravdou je, že sa často stretávam s ľuďmi, ktorí sa správajú a žijú tak, akoby nikdy umrieť nemali. O smrti neuvažujú, nechcú o nej hovoriť. A keď smrť zasiahne do ich života sú prekvapení. Nevedia na ňu reagovať. V takomto nesprávnom postoji sa odráža kus nerozumnosti, nedostatok pokory a nedostatok viery. Je nerozumné nemyslieť na smrť, lebo tej sa predsa nikto z nás nevyhne. Je nerozumné odkladať

myšlienky na smrť až na starobu, lebo veľa ľudí zomrie skôr, ako zostarne. Oveľa lepšie je rátať s možnosťou smrti v každom veku a byť na ňu správne pripravený. To znamená tak, ako Jákob, mať v poriadku vzťahy s blíznymi. Žehnať im nielen na smrteľnej posteli, ale pri každej vhodnej príležitosti, pri výročiach v rodine, pri oslavách alebo sviatočných dňoch.

Byť pripravený na smrť znamená mať na prvom mieste v poriadku vzťah s Pánom Bohom. Vedieť, kým On pre nás je. Že nám daroval život a budeme sa pred Ním raz zodpovedať. Aj že nám chce odpúšťať naše hriechy, a teda by sme Ho o odpustenie stále mali prosiť. Takto sa správne pripravujeme na smrť, že sa utiekame k Pánu Bohu s prosbou, aby nám pre zásluhy svojho Syna, Ježiša Krista odpustil naše hriechy. Potom sa smrti nemusíme desiť. Môže prísť kedykoľvek. To neznamená, že si ju prajeme, ale znamená to, že sa jej nebojíme. Lebo nás neprekvapí ani keby prišla v podobe náhlej nehody, nečakanej choroby alebo iným rýchlym spôsobom. Byť pripravený na smrť, znamená mať pokoj s Bohom aj s ľuďmi. V takomto vnútornom pokoji sa ľahšie pokojne žije. Omnoho lepšie sa potom dokážeme na život sústrediť a užiť si ho.

Druhá vec, ktorú si v príbehu chcem všimnúť je, že pri smrti sa vie dosť rázne zmeniť život rodiny. Každý jeden z nás čosi pre rodinu znamená. Otázka je, čo po nás zostane na svete, keď sa pominieme. Jákob zomrel a jeho synovia zrazu dostali strach. Doslova začali panikáriť. Ich otec znamenal pre rodinu stabilitu. Bol autoritou. Kým žil, mal čo povedať do vzťahov medzi synmi. Ale on, záruka stability, zomrel. A čo ďalej? Keď

zomrie autorita, prestávajú platiť pravidlá? Kým Jákob žil, Jozef si nedovolil prenasledovať bratov za ich zradné a nepriateľské správanie. Ale keď zomrel, čo sa stane? Začne čas Jozefovej pomsty?

Tak nejako to vnímali Jozefovi bratia. Jozef to však vnímal inak. Jozef si uvedomoval, že nie Jákob bol autoritou, nie on, Jozef, je autoritou, ale skutočnou autoritou, ktorá riadi vzťahy medzi ľuďmi je Pán Boh. Len vtedy to v skutočnosti bude dobre fungovať. Jozef podľa toho aj žil. Nemenil svoje hodnoty podľa toho, či otec Jákob žije, alebo nežije. Jozef vedel, že zo svojho konania sa bude zodpovedať Pánu Bohu. Ako to pekne povedal v príhovore k bratom: *Nebojte sa! Som tu azda namiesto Boha?*

Bratia a sestry, toto je príklad hodný nasledovania. Je dobre, ak máme vzory a authority medzi ľuďmi, ale len do tej miery, kým títo ľudia ctia a dodržiavajú Božie poriadky. Akonáhle sa nejaká autorita vzdiali od Božích noriem, nie je rozumné ju nasledovať. Ľudské authority nám slúžia len do tej miery, do akej nebeské posolstvo, obrazne povedané, prekladajú do reči pozemských skutkov každodenného života. Preto je pre nás najlepšie, ak každý z nás má ako najvyššiu autoritu Pána Ježiša Krista. A ako podporné pozemské authority všetkých ľudí, ktorí ho ku Kristovi smerujú.

Ďalšia vec, ktorú si v príbehu chcem všimnúť je, kam človeka vedie jeho hriech. Jozefovi bratia zhrešili proti Jozefovi. Nenávideli ho. Predali ho do otroctva. Na tento hriech nadviazali hriechom klamstva svojmu otcovi, že Jozefa zabila divá zver.

O mnoho rokov neskôr ich vlastný hriech dobehol. Konali hriešne, mysleli hriešne a nedokázali sa vymaniť z kolobehu hriechu, lebo málo mysleli na Pána Boha. Stále mysleli na svoje hriechy, na ublíženie, aké spôsobili Jozefovi. Nedokázali si predstaviť, že by im taký veľký hriech mohol byť odpustený. A preto sa točia naďalej v kolotoči hriechu. Vymýšľajú si ďalšiu lešť: *Tvoj otec pred smrťou prikázal: Povedzte Jozefovi toto: Odpusť, prosím, svojim bratom prestúpenie a hriech, lebo spáchali na tebe zločin.* Jákob nič také neprikázal. Nepotreboval to prikazovať. Vedel, že Jozef bratom odpustil. A vedel, že to urobil z pokory pred Hospodinom. Preto dôveroval Jozefovi. Nepotreboval dávať takéto posmrtné odkazy. Kým sa v rodine bude všetko diať podľa Božieho vedenia, všetko bude predsa v poriadku. A Jákob už vedel, že Jozef koná pod Božím vedením.

Bratia to však stále nechápali. Preto vymýšľajú lešť, ktorou si chceli zachrániť krk. Bol to vlastne aj prejav nedôvery v Jozefa. Aj prejav ich zbabelej pokory a strachu o svoje životy. Vyznieva to ani nie smiešne, ale presne tak, ako to v príbehu dopadlo. Táto scéna vyznieva smutne. Preto sa Jozef rozplakal. Plakal nad tým, že im to stále nedošlo. Tol'ké roky spolu žili a stále nepochopili, že je lepšie vložiť svoje životy do Božích rúk, ako do rúk človeka. Oni však takto ešte nedorástli.

Bratia a sestry, my sme týmto príbehom pozvaní k tomu istému, čo urobil Jozef. Vložiť svoj život naplno do Božích rúk. Zostať Pánu Bohu verný za každých okolností. Aj vtedy, keď

vernosť Bohu nedáva žiaden zmysel. Keď sa zdá, že Boh na nás zabudol, nezaujíma sa o nás a my nezmyselne trpíme.

Jozef je príkladom toho, že Božie plány sú vždy tie najlepšie. Nezabudnime pritom, že celý príbeh Jozefa je vlastne starozmluvným proroctvom o tom, ako raz príde Pán Ježiš, Boží Syn na svet a bude sa riadiť Božím vedením cez všetky trápenia, nespravodlivosť až zúfalstvo. Ale práve vernosť Bohu Otcovi a dôvera v Jeho plán spôsobili, že Pán Ježiš prešiel cez smrť kríža, cez hrob až k vzkrieseniu. Trest odlúčenia hriešnika od Boha vzal na seba a nám dal možnosť zaujať namiesto neho miesto v nebi.

Dodnes je veľa ľudí, ktorí nie sú schopní uveriť veľkosti Božieho odpustenia. Nie sú schopní, lebo na Boha a na svoj život hľadajú len pozemským ľudským zrakom. Nuž a my, ľudia, nie sme sami od seba schopní takej lásky, toľkého milosrdenstva. Pán Boh však áno. Práve toto nám chcel dokázať smrťou a vzkriesením Pána Ježiša. Temer dvetisíc rokov pred Ježišom tento svoj prístup k hriešnikovi ukázal na príklade Jozefa, Božieho muža, ktorý dokázal odpustiť, lebo sa spoľahol na to, že Boží plán pre život je lepší, ako akékoľvek ľudské plány. *Vy ste proti mne osnovali zlo, Boh to však obrátil na dobro, takže učinil, čo je dnes: zachoval pri živote mnohých ľudí.*

Posledné poučenie, ktoré chcem z príbehu vyzdvihnúť je prístup Jozefa k Božím plánom. Je plný pokory a hlbokkej dôvery, že Pán Boh rozumie životu Jozefa lepšie, ako mu rozumie on sám. Jozef je nám príkladom aj v tom, že nemyslel sebecky len na seba, na svoje pohodlie a na svoju záchranu. On

ako Boží človek pochopil, že by sa nemohol naplno tešiť zo svojho života a svojej pohody, keby zároveň musel myslieť na nepohodu a trápenie svojich blízkych, zvlášť tých najbližších. Pochopil, že väčšie blaho jeho duši spôsobuje vedomie, že cez jeho veľké trápenie vlastne prišli k záchrane tisíce ľudí. Bola to aj jeho rodina, aj ľudia Egypta.

Skutočne znovu a znovu badáme v živote Jozefa a v jeho postojoch prorocký vzor toho, ako koná Pán Boh cez svojho Syna Pána Ježiša. Náš Spasiteľ totiž v dokonalej miere myslel viac na dobro nás, hriešnikov, než aby myslel na svoje pohodlie a svoj pokoj. Naopak. On svoj pokoj obetoval nato, aby sme my mohli mať pokoj duše. Aby sme si mohli byť istí, že On pre nás vybojoval miesto v nebeskom kráľovstve tak, ako Jozef zaistil dobré miesto pre bývanie svojej rodine. Za cenu veľkého utrpenia, odvrhnutia od ľudí aj pred Božej tváre, za cenu svojej smrti získal pre nás nový domov. Aj Ježiš svojim konaním po vzkriesení vyjadril to isté, ako Jozef: *Vy ste ma síce zradili, zapreli, vy ste sa odo mňa rozutekali a nechali ukrižovať, ale Boh všetko toto zlé obrátil na dobré. Celé moje utrpenie malo zmysel pre vašu záchranu.*

Bratia a sestry, učme sa od Jozefa, učme sa od Pána Ježiša takýmto postojom. Učme sa za dôležitejšie považovať blaho viacerých ľudí, než len seba samého. Prosme Pána Boha, aby nás chránil pred pokušením sebecka, nemilosrdnosti. Prosme Pána Ježiša Krista, aby nás dennodenne motivoval k láske a odpúšťaniu, ktoré budú trvalé, nielen dočasné. Prosme Ho, aby nás varoval pred pomstou a zlomyseľnosťou, radšej nech sa od

Neho učíme dobroprajnosti. Lebo toto je cesta, ktorou aj On nám vydobyl nový život. Ak takto budeme žiť, už tu a teraz budeme môcť zažívať trochu neba na zemi. Stane sa tak všade tam, kde láska a milosrdenstvo zvíťazí nad zlobou, nenávisťou a pomstychtivosťou. Amen.

Modlitba

Drahý náš Pane Bože! Ďakujeme Ti za Tvoje slovo, ktoré nás učí vstepovať si do srdca správne hodnoty. Ďakujeme za príklad Jozefa, za jeho trpezlivosť v znášaní nepriateľstva a zloby jeho okolia. Ďakujeme za príklad jeho veľkorysosti a hlbkej vernosti Tvojmu kráľovstvu. Prosíme Ťa, nauč aj nás tak dôkladne zachovať v srdci vernosť Tebe, aby sa to prejavovalo na každom kroku v našom spolunažívaní s ľuďmi okolo nás. Prosíme Ťa, posilňuj nás v odolnosti proti zlému. Nauč nás mať radosť z lásky a dobroty, ktoré môžeme šíriť vôkol seba. A raz, pre svoju nehynúcu lásku k nám, nám odpusť všetky naše nedokonalosti a prijmi nás v nebeskej sláve.

Otče náš, ktorý si v nebesiach
posväť sa meno Tvoje, príd' kráľovstvo Tvoje
buď vôľa Tvoja, ako v nebi tak i na zemi
chlieb náš každodenný daj nám dnes
a odpusť nám viny naše, ako i my odpúšťame vinníkom svojim
I neuvod' nás do pokušenia, ale zbav nás zlého,
lebo Tvoje je kráľovstvo i moc i sláva na veky. Amen
Sláva Bohu, Otcu i Synu i Duchu Svätému
ako bola na počiatku i teraz i vždycky i na veky vekov Amen